

Decizia nr. 53 din 01.02.2018
privind somarea SOCIETĂȚII ROMÂNE DE TELEVIZIUNE
BUCUREȘTI, Calea Dorobanți nr. 191, sector 1
CUI R 8468440
Fax: 021/319.92.15

- pentru postul de televiziune TVR 1

Întrunit în ședință publică în ziua de 01 februarie 2018, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat raportul întocmit de Direcția Monitorizare cu privire la emisiunea „România 9” difuzată de postul TVR 1, în data de 09.08.2017, emisiune pentru care au fost primite 230 de sesizări (de exemplu, nr. 6872/10.08.2017; 6876-6876-45/10.08.2017; 6876-46-6876-103/ 11.08.2017; 6876-104-6876-194/16.08.2017; 6876-195-6876-207/17.08.2017; 6876-208-6876-217/18.08.2017; 6969/16.08.2017; 6991/17.08.2017; 7062/21.08.2017; 7063/21.08.2017; 7065/21.08.2017; 7067/21.08.2017; 7068/21.08.2017; 7069/21.08.2017; 7110/22.08.2017; 7119/23.08.2017; 7145/24.08.2017).

Postul public de televiziune TVR 1 aparține SOCIETĂȚII ROMÂNE DE TELEVIZIUNE (licența audiovizuală nr. S-TV 29.2/30.01.2001 eliberată la 08.03.2016 și decizia de autorizare nr. 1267.0-2/15.03.2007 eliberată la 08.03.2016).

În urma analizării raportului de monitorizare și vizionării înregistrării, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul SOCIETATEA ROMÂNĂ DE TELEVIZIUNE a încălcat prevederile articolelor 40 alin. (1) și (4), 64 alin. (1) lit. a) și 66 din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului).

Potrivit dispozițiilor invocate:

- art. 40 alin. (1): În virtutea dreptului la propria imagine, în cazul în care în programele audiovizuale se aduc acuzații unei persoane privind fapte sau comportamente ilegale ori imorale, acestea trebuie susținute cu dovezi, iar persoanele acuzate trebuie contactate și invitate să intervină pentru a-și exprima punctul de vedere. În situația în care persoana vizată refuză să prezinte un punct de vedere sau nu a putut fi contactată prin încercări repetate, trebuie precizat acest fapt.

alin. (4): Moderatorii programelor au obligația să solicite ferm interlocutorilor să probeze afirmațiile acuzatoare, pentru a permite publicului să evalueze cât de justificate sunt acestea.

- art. 64 alin. (1): În virtutea dreptului fundamental al publicului la informare, furnizorii de servicii media audiovizuale trebuie să respecte următoarele principii:

a) asigurarea unei distincții clare între fapte și opinii;

- art. 66: În programele de știri și dezbateri informarea în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală, trebuie asigurate imparțialitatea și echilibrul și să fie favorizată libera formare a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbateră publică.

În fapt, în data de 09.08.2017, în intervalul orar 21:00-22:23, postul TVR 1 a difuzat emisiunea „România 9”, moderată de Ionuț Cristache. Invitații emisiunii au fost: Florin Iaru, poet, Liviu Mihaiu, jurnalist, Andrei Găitănanu, publicist, Vintilă Mihăilescu, profesor universitar dr., Directorul Departamentului de Sociologie SNSPA, Iustina Ionescu, avocat pentru drepturile omului, Dragoș Bucurenci, consultant în comunicare, activist și jurnalist, membru LGBT (Colectivitatea Lesbiană Gay Bisexuală, Transexuală și Intersexuală).

Titluri afișate pe ecran: *Familia creștină versus familia constituțională; 3 milioane de semnături, un referendum; Iaru: Avem cel mai mare număr de copii abandonați; Mihăilescu: Suntem republica cea mai religioasă din lume; Bucurenci: Bisericii Ortodoxe Române i-a scăzut cota de piață; Bucurenci: E un conflict între valorile Estului Totalitar și cele democratice; Inițiativa cetățenească de modificare a Constituției a trecut de Camera Deputaților; Comunitatea LGBT din România cere o lege a parteneriatelor civile; Modificarea articolului privind familia omoară parteneriatul civil?; Cât de mult s-a implicat biserica în strângerea celor 3 milioane de semnături? Prop. de modif. A Constituției: "Căsătoria, uniunea dintre un bărbat și o femeie"; Referendum: Căsătoria- "Uniunea dintre un bărbat și o femeie"; Senatul, camera decizională pentru modificarea art., din Constituție privind familia; Familia "modernă" vs. Familia tradițională; I. Ionescu: În alte țări, inițiative de acest fel au fost urmate de restrângerea altor drepturi; Mihăilescu: Românii au încredere în biserică pentru că își doresc miracole; Mihaiu: cea mai mare spaimă a majoritarilor e adopția de copii; Bucurenci: Grecia a fost obligată de CEDO să legifereze parteneriatul civil.*

În cadrul emisiunii au fost abordate teme cu privire la familia tradițională versus familia constituțională și la drepturile minorităților sexuale, fiind făcute ample referiri cu privire la inițiativa Coaliției pentru Familie, care a strâns 3 milioane de semnături, în vederea modificării articolului 48 alin. 1 din Constituție, și la rolul Bisericii Ortodoxe în strângerea de semnături. S-au prezentat, în ecran splitat, imagini de la Bucharest Pride.

În acest context, pe parcursul ediției, au fost făcute comentarii acuzatoare cu privire la modalitatea în care Coaliția pentru Familie ar fi strâns semnăturile și a implicării Bisericii Ortodoxe Române în acest demers, fără ca în susținere să fie prezentate dovezi și poziția celor două entități vizate. În acest sens, redăm aspectele reținute în raportul de monitorizare:

- „Reper sel. 59.53, sel. 9-20

Ionuț Cristache: *Bună seara și bine v-am găsit la România 9, astăzi ne-am propus să dezbatem o temă, care sigur va naște controverse și anume, referendumul (...).*

- Reper sel. 00.00, sel. 9-21

Ionuț Cristache: *a familiei sau mai exact, a căsătoriei, aceea din Constituție. 3 milioane de semnături apărute peste noapte, au venit să agite și mai tare apele, sau să le despartă și nu neapărat în sens biblic, deși și biserica este implicată în acest demers. Ce se dorește, de fapt, cu această modificare a Constituției, cine o dorește, în fapt și dacă deschidem o cutie a Pandorei cine o mai închide, vorbim despre toate aceste lucruri, în această seară, cum vă spuneam, o temă deloc ușoară, dar sper să reușim să tragem niște concluzii, pentru dumneavoastră, în urma acestei dezbateri, îi spun bun-venit, domnului Florin Iaru, bună seara, vă mulțumesc!*

Ionuț Cristache: *Vă mărturisesc că, înainte de toate, trăiesc cu aceste convulsii sociale, politice, zi de zi, însă această problemă a venit peste mine într-o manieră copleșitoare. Mi s-a părut că m-am trezit peste noapte cu 3 milioane de semnături și n-am știut de unde au venit, cine le-a produs, pe cine reprezintă, e doar o cifră, doar o multitudine de semnături pe o foaie, nu știu, cine vrea să înceapă că....*

Dragoș Bucurenci: *...Biserica refuză, Biserica Ortodoxă refuză să-și accepte această, să-și asume aceste inițiative...*

Ionuț Cristache: *Până la biserică, că am auzit mai multe idei, că s-a implicat în strângerea acestor semnături, că...*

Dragoș Bucurenci: *Vreți să-mi spuneți că Mișcarea Evanghelică din Statele Unite este atât de bine reprezentată la noi, încât e în stare să strângă 3 milioane de semnături? Nu știu. Eu nu am un răspuns, dar mi se pare, în continuare, cum bine ai spus ciudat că nu vorbim de unde vin ele.*

Liviu Mihaiu: *La modul în care formulați voi întrebarea, Ionuț, la care tratează și Dragoș, pare o conspirație.*

- 3- Reper sel. 3.34, sel. 9-21

Ionuț Cristache: ... nu știu, îmi imaginez că s-a trezit cineva într-o dimineață și s-a uitat la articolul 48 din Constituție, adică: "familia se întemeiază pe căsătoria liber consimțită între soți".

Florin Iaru: E o greșală de la bun început. Familia nu se bazează pe căsătorie.

- 4- Reper sel. 04.24, sel. 9-21

Ionuț Cristache: Domnule profesor, nedumerirea mea era alta, domne, am trăit 27 de ani cu această, în această eroare și dintr-o dată, pare că s-a aprins un becul, sau cineva încearcă să ne aprindă un becul cu forță.

- 5- Reper sel. 05.09, sel. 9-21

Vintilă Mihăilescu: *Sursa acestor 3 milioane facile de semnături este într-un fel de spaimă indusă, dar vine din altă zonă. Suntem republica cea mai religioasă din lume. Bun, sigur, declarativ, nu?*

Ionuț Cristache: Declarativ. Speram că sunteți și ironic.

13- Liviu Mihaiu: Suntem țara care construiește cele mai multe biserici ortodoxe...

Vintilă Mihăilescu: *Ori aicea, este, cum să spun, e o întrebare cu răspuns plătit. "Nu-i așa că doriți să aveți o familie cum știți, ortodoxă, tradițională, serioasă?" "Sigur, de ce să nu vrem?"*

Dragoș Bucurenci: *Întrebarea e cine plătește răspunsul și mie, dacă-mi voie, eu vreau să lansez o teorie conspirației... eu nu pot să nu pun întrebarea cui prodest, cui folosește această campanie. Mi-e greu să nu văd un evident beneficiar, Biserica Ortodoxă Română și pot să înțeleg, îi scade cota de piață, în mod evident, trebuie s-o crească, pot să înțeleg lucrul acesta.*

Liviu Mihaiu: (...) A scăzut încrederea în această instituție, în ultimii 10 ani.

- 6- Reper sel. 06.21, sel. 9-21

2- Dragoș Bucurenci: *Și bisericile astea multe nu mai sunt atât de pline, cum erau în anii '90, când se construiau în, era să zic, în neștire. Dar, o altă temă, un alt personaj care câștigă de pe urma acestei teme după mine este Rusia și după mine, astea sunt niște teme pe care le vedem, în discursul public, în Rusia lui Putin. Știu că nu vă place chestia asta, dar eu nu pot să nu văd... eu nu spun că sunt singur, eu spun că este o temă...*

Ionuț Cristache: *Dar, e foarte ușor să găsești, să identifici un rău suprem pentru orice problemă pe care...*

Dragoș Bucurenci: *Un rău suprem, dar e rău să nu vezi că Putin a adoptat de 10 ani cel puțin aceste teme, care sunt împotriva drepturilor omului.*

Ionuț Cristache: *Nu sunt departe de practicile de la Moscova.*

Dragoș Bucurenci: *Da, dar, nu suntem departe de sursele lor de influență.*

Liviu Mihaiu: *Mie mi se pare conspirativ răspunsul la teoria conspirației. A ajuns o, o, o, un banal clișeu în România, ca atunci când nu ești de acord cu ce vine, din Vestul pe care l-am visat și nu numai noi și generațiile pașoptiste, până la urmă, dacă nu ești de acord, dacă vrei să mesteci chestiunea asta, imediat apare și Putin în cadru. Nu, protestez, deci, nu, fără Putin!*

Ionuț Cristache: (...) Nu putem da vina pe geografie...

28- Dragoș Bucurenci: Eu nu spun că nu poți să dai vina pe geografie, dar, a nu vedea că este un conflict între valori și că unele sunt valorile estului totalitar și celelalte sunt valorile Europei democratice, asta nu înseamnă că eu, dacă susțin aceste valori (...).

Dragoș Bucurenci: *3 milioane de semnături s-au strâns pentru că un ONG s-ar putea să facă (...).*

Liviu Mihaiu: *Nu, cel mai mare ONG de pe teritoriul României este Biserica Ortodoxă Română.*

11- Iustina Ionescu: Dacă ne uităm la modul în care s-au strâns semnăturile, din casă în casă, cu ocazia ritualilor religioase ortodoxe, când preotul vizitează enoriașii sau după Liturghia de duminică, sau chiar în mod cu totul ilegal, la școală, pentru că vorbim și de abuzuri de acest tip, în care profesori de religie au strâns semnături chiar în clase de la elevi, unii de 18 ani, unii nu știu, poate chiar minori, pentru că modul în care legislația, procedura reglementează foarte lacunar, procedura de strângere de semnături și inițiativă cetățenească, este una care, am văzut, a dus în Parlament la o degringoladă.

Ionuț Cristache: *Dumneavoastră invocați niște excepții. Eu nu cred, până la urmă, că a fost o practică unitară...*

- Reper sel. 09.21, sel. 9-21

Dragoș Bucurenci: *Iertați-mă că vă întreb și eu ca, dar câte tancuri are Asociația Pro Vita, serios, eu nu pot să cred că poți strânge 3 milioane de semnături.*

Florin Iaru: *Pot să-ți răspund eu, Dragoș Bucurenci, are, într-adevăr, tancuri logistice și tancuri financiare.*

Dragoș Bucurenci: Puse la dispoziție de cine?

1- Florin Iaru: De anumite grupări religioase americane fundamentaliste. Asta este un lucru cunoscut, un astfel de reper s-a mai ținut.

34- Iustina Ionescu: Dacă ne uităm la agenda Coaliției pentru Familie, o agendă în 50 de puncte, care arată felul în care dumnealor doresc să schimbe România, societatea românească. Au un proiect pentru societatea românească și pe acest, în această agendă se află, de exemplu, restrângerea accesului la întrerupere de sarcină și anterior spuneau că au avut inițiative legislative concrete, pentru restrângerea acestui drept al femeilor, câștigat greu după Revoluție. Femeia trebuie să se ducă la cratiță, asta este rolul ei în imaginea acestei...

Ionuț Cristache: Da, n-am întrebat întâmplător de cele 3 milioane și întrebarea era cumva într-un cadru mult mai general și cauza, care a generat cele 3 milioane de semnături, adică, înțeleg românii, pe deplin, semnatarii acestei cauze ce-au semnat, de fapt?

25- Andrei Găitănanu: În parte da, în parte, nu, adică, ce mi se pare interesant aici este că avem de-a face cu o intrigă, în jurul căreia, sau în care, de fapt, sunt implicați mai mulți actori. Mulți dintre ei au de câștigat, câștiga au de pierdut, dar pentru că mulți au de câștigat în această intrigă... foarte multe...

Ionuț Cristache: Putem să vedem cine are de câștigat în această intrigă?

Andrei Găitănanu: Da, de exemplu, biserica, să zicem. Biserica nu a inițiat această, toată această mișcare, dar ea a avut de beneficiat. Care este beneficiul ei major? Păi, după momentul Colectiv a constatat un lucru foarte, foarte important și anume că laicii nu sunt activi și că nu prea beneficiază de o susținere a laicului, pentru că, de fapt, laicatul nu mai exista în mare măsură, ori, Coaliția pentru Familie reprezintă, din punctul acesta de vedere, primul nucleu activ laic, vizibil din România. Ca atare, biserica...

Ionuț Cristache: Biserica Ortodoxă a simțit o oportunitate, nu neapărat că a identificat o problemă la nivel de fundament al familiei creștine?

26- Andrei Găitănanu: Când spunem biserica a simțit o oportunitate, este ca și cum am vedea că, domne, s-au întâlnit ei între ei și au stabilit că, uite, e de urmat calea asta, nu.

Ionuț Cristache: Nu pare plauzibil?

Andrei Găitănanu: Nu, mai degrabă lucrurile evoluează și se întâmplă la nivel de episcop. Un episcop, de pildă, s-a prins că s-ar putea acest tip de discurs să fie coerent cu ceea ce ele crede și că uite, ar fi și pentru noi o oportunitate să ajutăm cumva laicatul să fie mai vizibil în spațiul public, sau o parte a laicului, pentru că laicat nu înseamnă Coaliția pentru Familie, sau doar Coaliția pentru Familie...

Ionuț Cristache: ..pare că e o chestiune, un motor care este pus în mișcare din interiorul bisericii, pentru că dacă te uiți tot în Constituție, ca să modifice textul Constituției, ...Deci, n-o puteai face, dacă nu era o chestiune concertată.

29- Iustina Ionescu: Au mai avut o inițiativă de acest gen, au mai încercat să modifice Constituția, exact la articolul 48, dar au eșuat exact la lucrurile procedurale, de care spuneți, întinderea, care acum a beneficiat și de infrastructura Bisericii Ortodoxe Române. Și așa spune că nu doar câțiva avem de pierdut, eu cred că toți cetățenii României au de pierdut, tocmai din felul în care instituții democratice, cum este referendumul, cum este inițiativa cetățenească, legislativă cetățenească, sunt folosite și manipulate în acest fel și până la urmă cetățenii sunt manipulați.

Ionuț Cristache: Nu, nu, nu, atenție, cetățenii cred că pot discerne și mai ales îi vom vedea la vot, dacă vom ajunge acolo.

- Reper sel. 15.00, sel. 9-21

30- Iustina Ionescu: Știți ce efect are o astfel de campanie, care strânge un număr foarte mare din populația României, împotriva unui grup minoritar. Ce efect credeți că are împotriva tinerilor de liceu, care sunt homosexuali sau a părinților lor, care tocmai au aflat despre copiii lor că sunt homosexuali și se frământă, încearcă să înțeleagă situația și să accepte.

Ionuț Cristache: Este foarte ușor să stigmatizezi pe cineva, asta e clar, mai ales când vine o avalanșă de semnături, care îi legitimează pe cei de pe partea cealaltă ca fiind un rău.

31- Iustina Ionescu: Discursul și campania, în anumite situații, duce la acte de violență și am văzut la Asociația Accept, la organizații de drepturile omului, am văzut felul în care tineri sunt agresați, pentru că participă la un marș, pentru că participă la o vizionare de film și mă refer aici la MTR, unii dintre dumneavoastră...

Ionuț Cristache: Haideți să fim disciplinați puțin, să apucăm să vorbim despre...

- Reper sel. 30.51, sel. 9-21

Liviu Mihaiu: Parteneriatul civil nu vă satisface drepturile, despre care vorbiți?

Iustina Ionescu: Eu nu am un partener, eu sunt doar eu și copilul meu.

Liviu Mihaiu: *Dacă veți avea un partener.*

Dragoș Bucurenci: *Dar nu trebuie să-l aibă. (...) Familia monoparentală.*

Iustina Ionescu: *Iar noi suntem dați la o parte. Eu și copilul meu suntem dați la o parte de această inițiativă.*

Liviu Mihaiu: *Tocmai asta spun. Sunt foarte mulți care cresc, nu cred că statul are de gând sau chiar Coaliția pentru Familie are de gând să știrbească locul unei mame singure.*

Dragoș Bucurenci: *Are.*

14- Iustina Ionescu: **Știți cum ne numesc pe noi? Menaj monoparental. Eu și fiul meu nu suntem.**

Ionuț Cristache: **Cine vă numește doamnă?**

Iustina Ionescu: **Coaliția pentru Familie. Suntem menaj monoparental în familie.**

Ionuț Cristache: *Potrivit acestui text din Constituție, dumneavoastră sunteți o familie?*

- Reper sel. 35.12, sel. 9-21

Iustina Ionescu: **Or inițiativa de modificare a Constituției șterge aceste familii din peisajul juridic românesc.**

Ionuț Cristache: **M-aș uita la liberali, însuși doctrina liberală și n-am găsit un om acolo, doi, a fost Adriana Săftoiu, care s-a abținut la vot și am mai fost încă un nume, atât, din tot partidul ăla liberal.**

21- Ionuț Cristache: **De frica electoratului, tot timpul invocă teama electoratului.**

Vintilă Mihăilescu: **...Ori această gogoasă poate să crească și oricând partidele fiind la ora actuală, un singur partid care se cheamă Marele Partid Populist cu filiale diverse. Deci, în calculul politic intră acest lucru, deocamdată nu se știe** (18).

19-Ionuț Cristache: **Domnul profesor, dar nu sesizați ironia că doamna avocat invocă instanțe, invocă forumuri, invocă, dacă vreți, până la urmă, autorități și noi în țara asta n-avem autorități pe care să le invocăm, pentru că totul se joacă într-o scenă a populismului.**

Vintilă Mihăilescu: **Deci, acest control există, dar, peste tot în Europa unde există astfel de mișcări populiste, acest gen de control este pus sub semnul întrebării și nu întâmplător. Se reușește, nu se reușește, asta-i partea a doua. Tensiunea există, nu pot să spun că gata, hotărâște un partid cu 5 milioane, sau 7 milioane de familii tradiționale, răstoarnă și Constituție și Curte Constituțională și tot. Exclus.**

20- Dragoș Bucurenci: **Dar, ce s-a întâmplat în Polonia...**

Florin Iaru: **Au încercat să reducă din drepturi și au ratat.**

Ionuț Cristache: **Și ne-am întors la... din nou, la candidatura preoților pe liste s.a.m.d., hai să dăm putere deplină bisericii și de restul ceilalți se..., dacă funcționează doar frica la nivel de factor politic.**

22- Liviu Mihaiu: **Biserica, Ionuț, n-are o putere efectiv administrativă, are o putere indirectă, pentru că, de exemplu, electoratul PSD- ului îi regăsește pe foarte mulți dintre ei. Eu am avut o discuție pe limitarea, sau dacă vreți, a unor drepturi ale bisericii și taxarea fiscală a unor...**

- Reper sel. 40.16, sel. 9-21

Ionuț Cristache: *Am încercat și acum o dezbatere.*

Liviu Mihaiu: **Și PSD- ul, ascultă-mă, PSD- ul a spus: "inițiali voi dezbatere, noi nu ne băgăm, nu ne atingem, de biserică. Deci, le e frică, efectiv, de influența bisericii.**

Ionuț Cristache: *Nu, atenție! Nu, nu, nu, Liviu, e altceva aici. Își cunosc foarte bine electoratul.*

Iustina Ionescu: **de a veni cu inițiativă cetățenească, legitimă, democratică și de a veni cu referendum, nu este însoțit, din păcate în România și de garanții, pentru că, o să vă întreb...**

Ionuț Cristache: *Asta e în România.*

15- Iustina Ionescu: **ce se va întâmpla dacă se va organiza referendumul și întrebarea este, preoții, în biserică, vor putea să vorbească despre, a doua zi care s-a întâmplat, votul de duminică?**

Ionuț Cristache: *(...) Poți să-i interzici...*

16- Dragoș Bucurenci: *Să facă politică despre ce vor. Problema e să-și asume lucrul ăsta. Eu, sincer, deplâng, absența sau ineficiența altei garanții care a fost pusă în Constituție de legiuitor. Legiuitorul n-a lăsat orice trăsnaie să devină revizuire de Constituție, a spus, dacă vii și tu vrei să suprimi, să spui, de mâine romii nu mai sunt cetățenii români și îi dăm afară din țară, Curtea Constituțională vine și spune: "nu, poți să revizuiți Constituția în acest sens, pentru că restrângi un drept fundamental".*

Ionuț Cristache: *Exact.*

- Reper sel. 45.02, sel. 9-21

Ionuț Cristache: *De cealaltă parte, domnul profesor, implicarea bisericii într-atât de vehement, nu naște și un soi de frustrare la nivel intim, domne, Dumnezeu nu e egal pentru toți? Adică și de partea cealaltă a baricadei e și dreptul celorlalți de a avea un Dumnezeu la fel de bun cu ei și la fel de iertător?*

Vintilă Mihăilescu: *Nu, nici așa, pentru că naște frustrări.*

Ionuț Cristache: *Și atunci egalitatea de drepturi, fie ele și religioase, unde mai e?*

Vintilă Mihăilescu: *Există români și români. Pentru unii e o consolare, pentru unii, cei care au semnat, de exemplu, este o consolare, deci, lucrurile vor rămâne așa...*

Ionuț Cristache: *Consolare, că ce? Că l-au ajutat pe Dumnezeu?*

27- Vintilă Mihăilescu: *Cam cum au fost, cam cum știu eu, adică cum? Păi, nu știu, cam așa. Punct. Deci, legătură nu se face în capul oamenilor, se face și se poate face în instituții, în politică ș.a.m.d. Pe de altă parte, cei care pricep la ce poate să ducă povestea asta și sunt suficienți de mulți, sigur că nu sunt doar frustrați, sunt scoși din sărite, pentru că își dau seama că le încalcă niște drepturi fundamentale. Cu ce drept îmi spui tu mie ce să fac eu cu corpul meu, cu copilul meu, ș.a.m.d.*

Ionuț Cristache: *Exact.*

Vintilă Mihăilescu: *În virtutea sfintelor tradiții. Păi, bun, eu vreau să îmi trăiesc modernitatea și aici e altă temă mare.*

Ionuț Cristache: *(...) Tot un soi de tradiție este și...*

- **7- Reper sel. 02.24, sel. 9-22**

Liviu Mihaiu: **Deci, s-au mai întâmplat în istoria referendumurilor recente o dezinformare în masă. De-aia suntem aici.**

Ionuț Cristache: *Și ar mai fi ceva de văzut.*

17- Ionuț Cristache: **Atenție Dragoș, pentru că ai invocat factorii politici, am anunțat deja și un calendar, citeam deunăzi că domnul Călin Popescu Tăriceanu a anunțat undeva că referendumul se va face, undeva prin septembrie. Deci drumul...**

32- Iustina Ionescu: **În contextul acesta, în care se vorbește despre tap ispășitor, homosexualii din România, s-au întărit agresiunile motivate de ură, împotriva homosexualilor. Vă dau exemplu, controlor de RATB găsește... generată de această campanie, dar asta e o altă discuție.**

Iustina Ionescu: **Care, în timp ce agrează o persoană pe care o consideră ca fiind bărbat gay, îi spune: și "voi vreți atâtea drepturi". Păi, despre ce vorbim aici, despre... discursul urii, care duce la violență fizică, atunci când întâlnește în societate grupuri motivate în acest sens.**

Liviu Mihaiu: *De-aia cred că propunerea mea, pentru o cauză atât de sensibilă și de prost înțeleasă, în același timp, propunerea mea este o dezbatere profundă cu elitele, cu specialiștii, cu doctorii în administrație publică, asta nu se poate lua printr-o furie referențială de tip 3 milioane și nici printr-o impunere dogmatică a faptului că Occidentul e avansat. Deci, eu asta le... eu le resping pe amândouă. Dezbaterea într-o societate, nu-i așa, una dintre cele mai ortodoxe din Europa, ca a noastră, trebuie să dureze, oamenii, emisiuni ca asta trebuie să fie făcute sute, ca să spun așa (23).*

• Reper sel. 05.27, sel. 9-22

Ionuț Cristache: *Atenție, nouă ni se pare, domnule Iaru, pare că suntem, în fața unui moment inevitabil. Domne, hai să fim conștienți, acest referendum se va face. Te uiți la toate discursurile politice.*

Florin Iaru: *Da, știu.*

Ionuț Cristache: *Referendumul se va face. Ce urmează după?*

Liviu Mihaiu: *Am îndoeli că se va face.*

12- Andrei Găitanaru: **AS vrea să vă întreb ceva foarte important, că s-a vorbit, se vorbește despre cele 3 milioane de semnături. Cât la sută din numărul credincioșilor reprezintă cei, cele 3 milioane de semnături? Pentru că, de fapt, dacă numărăm puțin procentele, s-ar putea să descoperim că nu sunt majoritare, semnăturile alea, nu vor fi.** Nu că, nu știu dacă e vârful. Sunt foarte mulți credincioși, cu care și eu la rândul meu am vorbit la biserică și care n-au semnat așa ceva, nefiind foarte convinși de agende și de ceea ce se spune. A, că dacă e o miză acolo, dar nu ar merge atât de departe până la a modifica o Constituție, foarte important.

Iustina Ionescu: *Întrebarea e, dacă ați întrebat la biserica din cartierul, în care locuiți în București, sau de la țară?*

Andrei Găitanaru: *La țară nu, la țară nu.*

Iustina Ionescu: **Unde nu ajunge nici informația și unde, poate, singura informație este de la biserică.**

Ionuț Cristache: *Și asta este adevărat.*

33- Iustina Ionescu: **Problema este ce vină după, pentru că asta e un prim pas, dar următoarele pe listă sunt femeile, drepturile femeilor, următoarele pe listă sunt drepturile părinților, de a decide să-și crească copiii cum consideră ei, ș.a.m.d.**

• Reper sel. 10.00, sel. 9-22

Ionuț Cristache: *Dumneavoastră identificați în biserică răul suprem?*

Florin Iaru: *Nu e vorba de biserică.*

Iustina Ionescu: Nu. Vorbim despre agenda în 50 de puncte a Coaliției pentru Familie, care a făcut, ca de partea cealaltă, asociația, sute de asociații neguvernamentale românești, care promovează drepturile omului să formeze platforma Respect, pentru drepturi și libertăți, care pledează pentru drepturi egale și protecția acestor drepturi care sunt în Constituție.

Ionuț Cristache: Dumneavoastră îmi spuneți că o dată plecat bulgărele rostogolit, așa, la vale, nu se va mai opri și dacă se va mai opri va dărâma totul...

35- Liviu Mihaiu: Pe de altă parte, vă mai spun niște spaime, pe care le identific în această dezbatere. Vă aduceți episodul aminte episodul Barnervert, cel cu Norvegia care, în opinie, am și scris pe subiectul ăsta, după ce am studiat două săptămâni tot acest, eu am făcut școală la Oslo în '90, un stagiu, nu am făcut școală.

Ionuț Cristache: Plătit de Soros.

Liviu Mihaiu: Așa, una din spaimele, asta a fost, că în partea ailaltă vine o legislație, foarte restrictivă, în ceea ce privește drepturile religioase ale unor familii și există această spaimă, de la episodul Barnervert, așa cum, de exemplu, episodul Poneiul roz, având o ruptură între presă și intelectual, cum rar am văzut.

Ionuț Cristache: Corect.

- Reper sel. 20.00, sel. 9-22

Ionuț Cristache: ...și eu sunt convins că, indiferent ce se va întâmpla în septembrie la un referendum, dacă va fi pus în practică sau nu, de câștigat nu va avea de câștigat individul în țara asta, că așa ne-am obișnuit, cu asta ne-am obișnuit în România. Să pierdem de fiecare dată (24).

Liviu Mihaiu: Tocmai pentru asta luptăm, ca să susținem drepturile individului. Problema pe care o văd eu și o repet acum la finalul emisiunii, ca să și poziționez, este următoarea: încă nu cred că este timpul ca societatea românească, să accepte căsătoriile între persoane de același sex, să spunem sau what ever. Nu cred că este timp, iar pentru a impune cu forță, nici asta nu e bine.

Ionuț Cristache: E iarăși o greșală, evident.

Florin Iaru: Pe scurt: suntem în grupul celor 4 țări europene, alături de Bulgaria Letonia și Slovacia, plus nordul Ciprului, dominat de turci, care nu au pregătirea pentru cuplurile de același sex.

Ionuț Cristache: Pregătire, în ce sens?

Liviu Mihaiu: Nu sunt obișnuite cu această cultură. Tip New Age

Florin Iaru: Măcar protecția sau recunoașterea unui parteneriat.

Ionuț Cristache: Domnul profesor, ultimul cuvânt vă aparține dumneavoastră!

- 8- Reper sel. 22.07, sel. 9-22

Vintilă Mihăilescu: Da, e greu dacă e ultimul cuvânt, dar ceea ce mi se pare clar este că nu aveam nevoie de această problemă.

Ionuț Cristache: Cred că asta putem admite cu toții."

Analizând și vizionând înregistrări din emisiunea „România 9” din 09.08.2017, membrii Consiliului au constatat că aceasta a fost difuzată cu încălcarea art. 40 alin. (1) și (4) din Codul audiovizualului, întrucât au fost aduse acuzații nedovedite la adresa Coaliției pentru Familie și fără punctul de vedere al acesteia, iar moderatorul nu a solicitat ferm invitatei Iustina Ionescu să le probeze. De asemenea, au fost încălcate și articolele 64 alin. (1) lit. a) și 66, deoarece în emisiune nu au fost asigurate o distincție clară între fapte și opinii și nici o informare imparțială, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție.

Astfel, în contextul dezbaterii subiectului sub titlul „Familia creștină versus familia constituțională”, în cadrul emisiunii au fost făcute comentarii acuzatoare la adresa Coaliției pentru Familie, organizație care a inițiat proiectul de strângere de semnături pentru modificarea articolului din Constituția României care definește căsătoria. În acest scop, această organizație a strâns trei milioane de semnături pentru revizuirea art. 48 alin. (1) din Constituție, prin care definiția familiei să fie modificată de la forma „familia se întemeiază pe căsătoria liber consimțită între soți”, la „familia se întemeiază pe căsătoria liber consimțită între un bărbat și o femeie”.

Pornind de la acest fapt, una dintre persoanele participante la emisiune a făcut comentarii acuzatoare cu privire la modalitatea în care au fost strâns cele 3 milioane de semnături, în sensul că s-ar fi procedat abuziv, prin implicarea preoților sau chiar

nelegal, prin semnarea inițiativei, în școli, de către elevi minori: *„Dacă ne uităm la modul în care s-au strâns semnăturile, din casă în casă, cu ocazia ritualilor religioase ortodoxe, când preotul vizitează enoriașii sau după Liturghia de duminică, sau chiar în mod cu totul ilegal, la școală, pentru că vorbim și de abuzuri de acest tip, în care profesori de religie au strâns semnături chiar în clase de la elevi, unii de 18 ani, unii nu știm, poate chiar minori, pentru că modul în care legislația, procedura reglementează foarte lacunar, procedura de strângere de semnături și inițiativă cetățenească, este una care, am văzut, a dus în Parlament la o degringoladă.”*

De asemenea, în emisiune s-a mai susținut, în mod acuzator, că demersul Coaliției pentru Familie ar avea consecință juridică nerecunoașterea familiei monoparentale, că ar știrbi rolul mamei singure: *„eu sunt doar eu și copilul meu ...Iar noi suntem dați la o parte. Eu și copilul meu suntem dați la o parte de această inițiativă ...Știți cum ne numesc pe noi? Menaj monoparental. Eu și fiul meu nu suntem...(moderator: Cine vă numește doamnă?) Coaliția pentru Familie. Suntem menaj monoparental în familie ... Or inițiativa de modificare a Constituției șterge aceste familii din peisajul juridic românesc”.*

În susținerea unor asemenea afirmații acuzatoare, în cadrul emisiunii nu au fost prezentate dovezi și nici punctul de vedere al reprezentanților Coaliției pentru Familie. Or, la art. 40 alin. (1) din Codul audiovizualului este reglementată expres obligația de a proba acuzațiile și de a contacta în mod repetat persoana acuzată pentru a putea să-și exprime opinia în legătură cu faptele imputate, iar în situația în care refuză, acest fapt trebuie adus la cunoștință publică.

De asemenea, membrii Consiliului au constatat că moderatorul nu și-a îndeplinit obligația legală instituită în sarcina sa prin dispozițiile alin. (4) al aceluiași articol, în sensul de a solicita invitatei care le-a formulat să le probeze, ceea ce ar fi permis publicului să aprecieze cât de justificate sunt acestea.

Totodată, membrii Consiliului au considerat că modalitatea în care s-a desfășurat emisiunea contravine și principiului de informare corectă prevăzut de art. 64 alin. (1) lit a) din Codul audiovizualului, potrivit căruia trebuia asigurată o distincție clară între fapte și opinii.

Mai mult, deși subiectul era unul de interes public, aflat în dezbatere, și avea legătură intrinsecă cu organizația care a demarat inițiativa de strângere de semnături pentru modificarea Constituției, radiodifuzorul nu a prezentat nici punctul de vedere al acesteia, situație de natură să afecteze imparțialitatea și echilibrul emisiunii, prin lipsa principalelor puncte de vedere aflate în opoziție și care a condus la nerespectarea prevederilor art. 66 din Codul audiovizualului.

În calitate de garant al interesului public, Consiliul consideră că radiodifuzorii au obligația de a prezenta în mod imparțial și echilibrat faptele și evenimentele aduse în atenția telespectatorilor.

Față de toate aceste aspecte, ținând cont de criteriile legale de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, Consiliul a decis sancționarea radiodifuzorului cu somație publică.

În temeiul art. 91 alin. (1) și (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea condițiilor de legalitate prevăzute de art. 15 din aceeași lege,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1 Radiodifuzorul SOCIETATEA ROMÂNĂ DE TELEVIZIUNE (licența audiovizuală nr. S-TV 29.2/30.01.2001 eliberată la 08.03.2016 și decizia de autorizare nr. 1267.0-2/15.03.2007 eliberată la 08.03.2016 pentru postul de televiziune TVR 1)

se sancționează cu somație publică de intrare în legalitate pentru încălcarea prevederilor articolelor 40 alin. (1) și (4), 64 alin. (1) lit. a) și 66 din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2 În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3 Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul SOCIETATEA ROMÂNĂ DE TELEVIZIUNE, pentru postul TVR 1, are obligația de a transmite în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, în intervalul orar 18.00 - 22.00, din care o dată în principala emisiune de știri, următorul text:

„Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat cu somație postul TVR 1, deoarece în emisiunea „România 9” din 09.08.2017 dezbaterile referitoare la redefinirea noțiunii de familie în Constituția României au conținut acuzații nedovedite la adresa unei organizații, iar moderatorul nu a solicitat probarea acestora, încălcându-se art. 40 din Codul audiovizualului.

De asemenea, în cadrul dezbaterilor nu au fost asigurate o distincție clară între fapte și opinii și nici o informare imparțială a publicului, în condițiile neprezentării principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, fapte ce contravin articolelor 64 și 66 din Codul audiovizualului.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE,

LAURA GEORGESCU

Serviciul juridic și reglementări

Șef Serviciu, Dumitru Ciobanu